

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก

ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE IMPLEMENTATION OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN SCHOOLS UNDER THE PROVINCIAL OFFICE OF LEARNING ENCOURAGEMENT IN THE EASTERN REGION

พรพัชร ปิ่นทอง*, ลินดา นาคโปย และ พรทิพย์ อันเกษม

Pornpatchara Pinthong*, Linda Narkpoy and Porntip Onkasem

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา 24000

Program in Educational Administration, Faculty of Education,
Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000, Thailand

*Corresponding Author: E-mail: dc4duck@gmail.com

รับบทความ 24 ธันวาคม 2567 แก้ไขบทความ 30 มกราคม 2568 ตอบรับบทความ 6 กุมภาพันธ์ 2568 เผยแพร่บทความ มกราคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 274 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซ์และมอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน จำนวน 51 ข้อ มีผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ระหว่าง .80–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .76–.91 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี enter

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับของปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบ และการประเมินผล ตามลำดับ 3) ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .818$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาวะผู้นำ และด้านโครงสร้างองค์กร สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 85.90 และเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้คือ $Y' = 1.067 + .434X_2 + .233X_4 + .185X_3 + .167X_1$ และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้คือ $Z'Y = .454Z_2 + .222Z_4 + .186Z_3 + .168Z_1$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด

ABSTRACT

This research aimed to examine 1) the level of administrative factors in schools, 2) the level of implementation of internal quality assurance in schools, 3) the relationship between administrative factors and implementation of internal quality assurance in schools, and 4) the administrative factors affecting implementation of internal quality assurance in schools under the Provincial Office of Learning Encouragement in the Eastern Region. The sample consisted of 274 participants, including school administrators and teachers. The instrument used for data collection was a set of 5-point scale questionnaires, which consisted of two sections with a total of 51 items. The content validity was assessed. using an Item-Objective Congruence (IOC) index ranging from .80 to 1.00, a discrimination index between .76 and .91, and a reliability of .99. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis using the enter method.

The research findings revealed that: 1) The level of administrative factors, both overall and by aspect, was high, with mean scores ranging from high to low in the following areas: organizational culture, leadership, organizational structure, and information technology, respectively; 2) The level of implementation of internal quality assurance, both overall and by aspect, was high, with mean scores ranging from high to low in the following areas: educational quality development, monitoring and inspection, and evaluation, respectively; 3) Administrative factors had a positive correlation with the implementation of internal quality assurance in schools at a high level ($r_{xy} = .818$), with the .01 level of significance; and 4) Administrative factors, namely organizational culture, information technology, leadership, and organizational structure, affected the implementation of internal quality assurance in schools. These factors jointly explained 85.90% of the variance in the prediction. The regression equation in raw score form was $Y' = 1.067 + .434X_2 + .233X_4 + .185X_3 + .167X_1$, and in standardized scores form: $Z'Y = .454Z_2 + .222Z_4 + .186Z_3 + .168Z_1$.

Keywords: Administrative Factors, Internal Quality Assurance in Schools,
Provincial Office of Learning Encouragement

บทนำ

การประกันคุณภาพภายในเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการบริหารและการจัดการระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด และต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรมุ่งหวัง การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญ ที่สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ เกี่ยวกับคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งแม้จะแตกต่างกัน แต่หากมีกระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา และส่งผลไปยังผู้เรียนได้ อีกทั้งการประกันคุณภาพภายในเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอกอีกด้วย (กมลทิพย์ ไชยวุฒิ, 2561 อ้างถึงใน จารุกิตติ์ สุดสุข, 2565, หน้า 51)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะสามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ สถานศึกษาจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญในเชิงของ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ คือ การมีทรัพยากรทั้งในด้านบุคลากรสนับสนุน ผู้เชี่ยวชาญ และงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อน และการสนับสนุนระบบการประกันคุณภาพที่เพียงพอ การมีองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพและการประเมินผล

ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินทั้งในแง่ของข้อจำกัด และการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีการบูรณาการด้านความรับผิดชอบในตัวชี้วัดประเมินผล ที่กระจายความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานภาครัฐอย่างเหมาะสม ตลอดจนการสร้างคณะผู้นำ เพื่อนำมาซึ่งการบริหารจัดการและสร้างความเชื่อมั่นในระบบการประกันคุณภาพ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 23) สอดคล้องกับ วารุณี ถิ่นโชคดี (2560, หน้า 113) ที่กล่าวว่า ปัจจัยทางกายภาพส่งผลทางอ้อมต่อคุณภาพของสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนที่มีที่ตั้งและขนาดแตกต่างกัน จะมีปัจจัยนำเข้าทั้งในส่วนของคุณภาพผู้บริหาร คุณภาพครู คุณภาพนักเรียน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียน สอดคล้องกับเลขาธิการสภาการศึกษา (2566, หน้า 336-337) ที่ระบุถึงปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 พบว่า ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ให้ความสำคัญกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และน่านโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ต้องอาศัยศักยภาพความรู้ความสามารถ ความมุ่งมั่นตั้งใจ และการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานด้วย และปัจจัยด้านลักษณะการปฏิบัติงานที่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีฐานข้อมูลที่ทันสมัยและบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนไม่เพียงพอ ลำช้า และไม่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่และขนาดสถานศึกษามีบุคลากรที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ความไม่เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานรัฐภายใต้การกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทภารกิจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 เป็นกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยระบุไว้ในมาตรา 6 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่ จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ 3 รูปแบบ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ นอกจากนี้สามารถจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้รูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้, 2566, หน้า 61-62) และมีบทบาทหน้าที่ ในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ระบุว่าให้หน่วยงาน/สถานศึกษา ส่งเสริมการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพให้กับผู้เรียนและผู้รับบริการของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2565, หน้า 2) ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสถานศึกษาในสังกัด พบประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา คือ การพัฒนาบุคลากร ควรจัดกิจกรรมเพื่อทบทวนและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อการจัดหาสื่อการเรียนรู้ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครุภัณฑ์ รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย สำหรับใช้ในการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานของสถานศึกษา (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2566, หน้า 40-42)

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและจัดการระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก
4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

ปัจจัยการบริหาร หมายถึง สถานศึกษามีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ โดยเกี่ยวข้องกับนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ลักษณะของบุคคล ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล รวมถึงการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารและการปฏิบัติที่มีการกำหนดเป้าหมาย การทำงานไว้อย่างชัดเจน ช่วยนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนดไว้ โดยสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

ด้านโครงสร้างองค์กร หมายถึง สถานศึกษามีโครงสร้างการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว จัดโครงสร้างที่ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน กำหนดภาระหน้าที่ของบุคลากร การแบ่งงาน และการกำหนดสายบังคับบัญชาที่มีความชัดเจน มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพในสายการบังคับบัญชา มีการควบคุม กำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน มีการประสานงานอย่างทั่วถึง และมีการมอบหมายงาน ที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของบุคลากร

ด้านวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง สถานศึกษามีแบบแผนการทำงานขององค์กรอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กร แสดงออกถึงความเชื่อใจ การยอมรับ ความเอื้ออาทรต่อครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดลักษณะและวิธีการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกันคิดพิจารณาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยปฏิบัติเป็นแนวทางสืบต่อกันยาวนานต่อเนื่องกันไป ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับและให้โอกาสบุคลากรในการพัฒนาตนเอง

ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีความมุ่งมั่นอุทิศตนในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จบรรลุตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และพัฒนางานอยู่เสมอ ไว้วางใจและให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีความเห็นอกเห็นใจ และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน มอบหมายงานและความรับผิดชอบตามความสามารถของแต่ละบุคคล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และช่วยเหลือสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของสถานศึกษา มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน การประมวลผล และการจัดเก็บข้อมูล มีการเผยแพร่ข้อมูลด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในองค์กรมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงกับระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผู้บริหารพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี และสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน หมายถึง คุณภาพของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด วางระบบการทำงานที่ใช้หลักการร่วมมือร่วมพลัง นำนโยบายมากำหนดเป็นเป้าหมาย

คุณภาพของสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน ทุกฝ่ายได้ร่วมกันทำความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานกับโครงการกิจกรรมในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา สถานศึกษา มีการนำผลการประกันคุณภาพภายในมาใช้อย่างเหมาะสมพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล หมายถึง สถานศึกษามีกระบวนการในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างชัดเจน มีการตรวจสอบความก้าวหน้า การดำเนินงานของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษารายงานผลการดำเนินงาน เอกสารและหลักฐานอ้างอิงต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างละเอียด มีการตรวจเยี่ยมพื้นที่จัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานว่ากิจกรรมใดที่ได้ดีเลิศและเผยแพร่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี และประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด ทำหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนรู้ รับผิดชอบพื้นที่บริการ 8 จังหวัด คือ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดจันทบุรี สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดตราด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครนายก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดระยอง และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสระแก้ว

สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในพื้นที่บริการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

ครู หมายถึง ข้าราชการครู หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

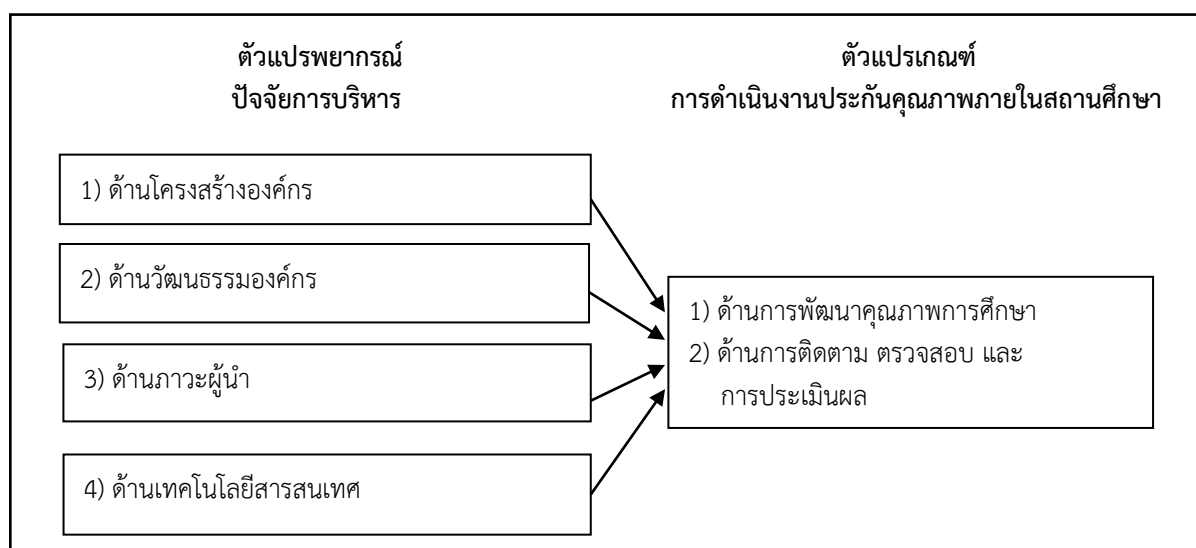
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยการบริหารจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แมคคินซี (McKinsey, 1980, pp. 14–26 อ้างถึงใน พจนีย์ มั่งคั่ง, 2560, หน้า 32); สตีเยร์ (Steers, 1991, p. 112 อ้างถึงใน สุรัชย์ พรหมปากดี, 2565, หน้า 39); เบนเนทท์ และโอไบรอัน (Bennett & O'Brien, 1994, pp. 41–49); มาร์ควาร์ดท์ และเรย์โนลด์ (Marquardt & Reynolds, 1994, pp. 29–32); ไคเซอร์ (Kaiser, 2000, p. 28 อ้างถึงใน วรณีย์ เต็นสมุทร, 2560, หน้า 47); จินดาร์ตัน บัวพวงชน (2560, หน้า 90–91); โชคชัย พรหมมาก (2561, หน้า 97–98); ขวัญเพชร พลวงค์ (2564, หน้า 189–191); ญัณฐณิชา ภูติสม (2565, หน้า 112); และสุรัชย์ พรหมปากดี (2565, หน้า 14–15) พบว่า ปัจจัยการบริหารที่มีความสอดคล้องกันโดยมีความถี่ตั้งแต่ 5 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป นำมากรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างองค์กร 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 3) ด้านภาวะผู้นำ และ 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยนำแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2562, หน้า 9–10) มาเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดตัวแปรในการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในปัจจุบัน มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพ 2) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ 3) ด้านการประเมินผล ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (qualitative synthesis) (ศิริญา พูลสุวรรณ,

2555 อ้างถึงใน พงษ์พัฒน์ ดาโอภา, 2561, หน้า 1052) โดยนำข้อมูลด้านการติดตาม ตรวจสอบ และด้านการประเมินผล มาสรุปเข้าด้วยกัน ส่งผลให้ได้ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใช้แนวคิดของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดพื้นฐานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ ดังนี้



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 60 คน และครู จำนวน 885 คน รวมประชากร จำนวน 945 คน (สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคตะวันออก, 2566, หน้า 14)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 17 คน และครู จำนวน 257 คน รวมจำนวน 274 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multiple-stage sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นจังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรในแต่ละจังหวัด โดยใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multiple-stage sampling) จำแนกตามจังหวัดของสถานศึกษาจนได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทน ทั้งหมด 274 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน จำนวน 51 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหาร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหาร และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดวัตถุประสงค์ และลักษณะของเครื่องมือ

3. ร่างข้อคำถามจากนิยามศัพท์เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2564, หน้า 19)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่าย และเนื้อหาที่กำหนดให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (wording) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของการวิจัย (IOC: index of item-objective congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .76–.91 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่อยู่ในประชากรเดียวกันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach, 1990, pp. 202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .99

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. เขียนคำร้องต่องานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่คุณวิจัยกำหนด

2. ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบส่งผ่านระบบออนไลน์ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยสแกนคิวอาร์โค้ดทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์

3. เมื่อได้รับผลการทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์ จำนวน 274 ฉบับ แล้วผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับของปัจจัยการบริหาร และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวม

ปัจจัยการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	4.37	.59	มาก
2. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.44	.56	มาก
3. ด้านภาวะผู้นำ	4.40	.59	มาก
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.34	.62	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	.59	มาก

จากตาราง 1 ปัจจัยการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .56) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .59) ด้านโครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .59) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .62) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.41	.58	มาก
2. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล	4.38	.63	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	.59	มาก

จากตาราง 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .59) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .58) รองลงมาคือ ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .63) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 3 ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X	Y
X ₁	1.000					
X ₂	.853**	1.000				
X ₃	.774**	.865**	1.000			
X ₄	.734**	.652**	.679**	1.000		
X	.920**	.932**	.923**	.845**	1.000	
Y	.834**	.822**	.817**	.848**	.818**	1.000

** p ≤ .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .818$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{x_4y} = .848$) ด้านโครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{x_1y} = .834$) ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{x_2y} = .822$) และด้านภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{x_3y} = .817$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (a)	1.067	.012		3.593	.000
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย (X ₂)	.233	.059	.222	3.971**	.000
ด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน (X ₄)	.434	.033	.454	2.981**	.000
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X ₁)	.185	.047	.186	3.903**	.000
ด้านการพัฒนาครู (X ₃)	.167	.049	.168	3.42**	.001

R = .927, R² = .859, S.E._{est} = .224, F = 90.389, P = .000

** p ≤ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยการบริหาร 4 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X₂) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₄) ด้านภาวะผู้นำ (X₃) และด้านโครงสร้างองค์กร (X₁) และมีค่าประสิทธิ์ภาพในการพยากรณ์ R² เท่ากับ .859 แสดงว่าปัจจัยการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 85.90

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$Y' = 1.067 + .434X_2 + .233X_4 + .185X_3 + .167X_1$$

และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Z'Y = .454Z_2 + .222Z_4 + .186Z_3 + .168Z_1$$

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก พบว่า ระดับปัจจัยการบริหาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก มีทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ โดยเกี่ยวข้องกับนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ลักษณะของบุคคล ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล รวมถึงการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารและการปฏิบัติที่มีการกำหนดเป้าหมายการทำงานไว้อย่างชัดเจน ช่วยให้นำไปปฏิบัติได้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนดไว้ โดยสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สเตียร์ส (Steers, 1977, p. 77 อ้างถึงใน ทิพวรรณ สำเนาแก้ว, 2560, หน้า 59) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารซึ่งเป็นตัวกำหนด ประสิทธิภาพขององค์กร ไว้ 4 ประการใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) ด้านลักษณะขององค์กร (organization characteristics) 2) ลักษณะของสภาพแวดล้อม (environment characteristics) 3) ลักษณะของบุคลากร (employee characteristics) 4) นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (policies and practices) และหากองค์กรสามารถกำหนดปัจจัย ทั้ง 4 ประการ ให้บังเกิดผลได้จะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติการกิจตามอำนาจหน้าที่ สอดคล้องกับ วารุณี ลัคนโชคดี (2560, หน้า 104–105) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารและผู้บริหาร ได้แก่ 1) ระบบการบริหารโรงเรียนที่ดี 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) วัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นคุณภาพ 4) การนิเทศงาน 5) คุณลักษณะของผู้บริหาร 6) ความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน และ 7) การประสานงานและติดต่อสื่อสารระหว่างบุคลากรในโรงเรียน หน่วยงาน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธพร พนมเขต (2564, หน้า 82) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอรรถาธิบาย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยการบริหารการศึกษาตามอรรถาธิบาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก มีคุณภาพของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออก ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอง จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอน และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล สถานศึกษาได้พัฒนาระบบการกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเครื่องมือและวิธีการประเมินที่เหมาะสม ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังมีการรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการทั้งสองด้านนี้มีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดวงจรการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565ข, หน้า 37) ระบุว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ ใจการ (2562, หน้า 421) ศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตาก พบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่ทำให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ มีการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ โดยมีการวางแผน ติดตาม และประเมินผลการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารกำหนดนโยบาย การบริหารและแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาพร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทั้งในด้านการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล การติดต่อสื่อสาร และการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับ ผ่านการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ และรับผิดชอบงานตามความเหมาะสม อีกทั้งยังสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมและระบบแรงจูงใจที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ วารุณี ถิ่นโชคดี (2560, หน้า 122) กล่าวว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีระดับคุณภาพและพัฒนาระดับคุณภาพที่แตกต่างตามปัจจัยทางกายภาพ และแตกต่างกันตามปัจจัยอื่น ๆ ที่ประกอบด้วย การพัฒนาโรงเรียนตามข้อเสนอแนะจากประเมินคุณภาพ การวางแผนดำเนินงานของโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารและผู้บริหาร ปัจจัยเกี่ยวกับครู ความพร้อมของนักเรียน ความพร้อมของระบบสนับสนุนการเรียนการสอน และความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน และชุมชนเครือข่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดารัตน์ บัวพงษ์ (2560, หน้า 77) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยการบริหาร มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอธิบายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแบบแผนการทำงานขององค์กรอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กร แสดงออกถึงความเชื่อใจ การยอมรับ ความเอื้ออาทรต่อครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดลักษณะและวิธีการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกันคิดพิจารณาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยปฏิบัติเป็นแนวทางสืบต่อกันยาวนานต่อเนื่องกันไป ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ทุกคน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับและให้โอกาสบุคลากรในการพัฒนานตนเอง สอดคล้องกับ กอบสุข คงมนัส และเอื้อมพร หลินเจริญ (2565, อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566, หน้า 53–54) กล่าวว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ ถ้าหากหน่วยงานมีบุคลากรที่มีความรับผิดชอบ มีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพย่อมส่งผลดีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ รวมถึงถ้าภายในหน่วยงานบุคลากรมีความสัมพันธ์ที่ดี ย่อมทำให้ง่ายต่อการทำงานเป็นทีม เนื่องจากการทำงานประกันคุณภาพต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานภายในเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิชัย แสนท้าว (2567, หน้า 219–220) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานของสถานศึกษา มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน การประมวลผล และการจัดเก็บข้อมูล มีการเผยแพร่ข้อมูลด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในองค์กร มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงกับระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผู้บริหารพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีและสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, หน้า 51) ระบุว่า แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสำรวจศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนาส่งเสริม ในจุดที่สถานศึกษาแต่ละแห่งยังขาดความพร้อม และเมื่อสถานศึกษามีความพร้อมเพียงพอแล้ว จึงให้ความรู้แนวทางการใช้เทคโนโลยี พร้อมทั้งเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีจากสถานศึกษาที่มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยงานได้อย่างโดดเด่น เพื่อให้สถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้ได้ ทั้งนี้ เน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่สถานศึกษาขนาดเล็กและห่างไกล เนื่องจากพบความขาดแคลนทรัพยากรในด้านต่าง ๆ สูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ จันทน์ (2566, หน้า 205) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ด้านภาวะผู้นำ ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีความมุ่งมั่น อุทิศตนในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จบรรลุตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ที่กำหนด ให้ความสำคัญริเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ๆ และพัฒนางานอยู่เสมอไว้วางใจและให้เกียรติ ผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีความเห็นอกเห็นใจ และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน มอบหมายงานและความรับผิดชอบตามความสามารถของแต่ละบุคคล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และช่วยเหลือสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565ก, หน้า 27) ระบุว่า สถานศึกษาที่มีระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีความตระหนัก มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและพัฒนา นวัตกรรม มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การประสานภาคีเครือข่ายทางการศึกษา ยอมรับแนวคิดหรือศักยภาพของครูและบุคลากรในโรงเรียน มีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน สามารถสร้างและสนับสนุนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักการเชิงวิชาการ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา อินต๊ะวงศ์ (2563, หน้า 11) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ด้านโครงสร้างองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโครงสร้างการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว จัดโครงสร้างที่ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน กำหนดภาระหน้าที่ของบุคลากร การแบ่งงาน และการกำหนดสายบังคับบัญชาที่มีความชัดเจนมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพในสายการบังคับบัญชา มีการควบคุม กำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน มีการประสานงานอย่างทั่วถึง และมีการมอบหมายงานที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของบุคลากร สอดคล้องกับ สเตียร์ (Steers, 1991, p. 112 อ้างถึงใน สุรัชย์ พรหมปากดี, 2565, หน้า 39) กล่าวว่า โครงสร้างองค์การเป็นความสัมพันธ์ของทรัพยากรมนุษย์ที่ได้กำหนดไว้ในองค์การ แสดงถึงการกระจายอำนาจ ความชำนาญเฉพาะทาง ความเป็นทางการ ช่วงการบังคับบัญชา และขนาดขององค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย พรหมมาก (2561, หน้า 88) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยปัจจัยการบริหาร ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตามแนวคิดต่าง ๆ แล้วคัดสรรนำมาเป็นกรอบแนวคิด ได้ปัจจัยการบริหาร 4 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างองค์กร 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 3) ด้านภาวะผู้นำ และ 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พิจารณาจากแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2562, หน้า 9-10) มาเป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ด้าน มากำหนดเป็นตัวแปรตามของงานวิจัย คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มากที่สุด เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแบบแผนการทำงานขององค์กรอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กรแสดงออกถึงความเชื่อใจ การยอมรับ ความเอื้ออาทรต่อครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดลักษณะและวิธีการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกันคิด พิจารณาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยปฏิบัติเป็นแนวทางสืบต่อกันยาวนานต่อเนื่องกันไป ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ทุกคน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับและให้โอกาสบุคลากรในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ยังพบลักษณะเฉพาะของปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรที่แม้จะมีความสัมพันธ์ในระดับสูงเป็นอันดับสอง แต่กลับมีอำนาจพยากรณ์ต่ำที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าโครงสร้างองค์กรอาจเป็นปัจจัยที่มีความซับซ้อนและต้องทำงานร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ จึงจะส่งผลต่อการประกันคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในบรรดาปัจจัยการบริหารทั้งหมด แต่กลับมีความสัมพันธ์สูงสุดและมีอำนาจพยากรณ์เป็นอันดับสอง สะท้อนว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการประกันคุณภาพมากกว่าที่ปรากฏในการปฏิบัติงาน และการวิจัยครั้งนี้พบว่าประสิทธิภาพของโมเดล การพยากรณ์มีค่า R^2 เท่ากับ .859 แสดงให้เห็นว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกประมาณร้อยละ 14.10 ที่อาจส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งไม่ได้ถูกรวมอยู่ในกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ เปิดโอกาสสำหรับการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต ข้อค้นพบเหล่านี้ชี้ให้เห็นความซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจไม่ได้เป็นไปในลักษณะเชิงเส้นตรงอย่างที่คาดการณ์ไว้ ในกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคตต่อไป

สรุป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 274 คน ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 85.90 กล่าวคือ ถ้าสถานศึกษามีปัจจัยการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งผลให้การดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอง มีการจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน การพัฒนาการเรียนการสอน และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเครื่องมือและวิธีการประเมินที่เหมาะสม ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และ

ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังมีการรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการทั้งสองด้านนี้มีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดวงจรการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการเผยแพร่ข้อมูลด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในองค์กรมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงกับระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สำรวจศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี และสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

1.2 จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรกำหนดให้มีกระบวนการในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างชัดเจน มีการตรวจสอบความก้าวหน้า การดำเนินงานของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการตรวจเยี่ยมพื้นที่จัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ วิเคราะห์และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีจากผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค หรือแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เห็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารเพื่อพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่มีระดับการดำเนินงานที่แตกต่างกัน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญเพชร พลวงค์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จารุกิตติ์ สุดสุข. (2565). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา The Implementation of Quality Assurance. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 22(2), 49–60.
- จินดารัตน์ บัวพงษ์. (2560). ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- โชคชัย พรหมมาก. (2561). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ณัฏฐธิดา ภูติสม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ทิพวรรณ สำเนาเกแก้ว. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- พงษ์พัฒน์ ดาโอภา. (2561). *การสังเคราะห์งานวิจัยในบริบทการศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด*. ในการประชุมวิชาการ เสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 19. หน้า 1050–1059. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2560). *ทฤษฎี หลักการและกระบวนการทัศน์ในการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ลกรุ๊ป.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 140 ตอนที่ 20 ก, หน้า 60–72. 18 มีนาคม 2566.
- พัชรพร พนมเขต. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัยยาศัย* สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(7), 76–87.
- พิสิษฐ์ ใจการ. (2562). *สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอ* สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตาก. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ. 2562 “สังคมผู้สูงอายุ โอกาสและความท้าทายของอุดมศึกษา”. หน้า 416–426. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ยุทธนา อินต๊ะวงศ์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา* สังกัด อาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(2), 1–15.
- วรรณิ์ เด่นสมุทร. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก* สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วารุณี ถิ่นโกชิตติ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการ ประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- ศิริวรรณ จันทับ. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคตะวันออก. (2566). *ทำเนียบบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. ระยอง: สถาบัน ส่งเสริมการเรียนรู้ภาคตะวันออก.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2562). *แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- _____. (2565). *ประกาศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรื่อง จุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- _____. (2566). *ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลรายงานการประเมินตนเองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานผลการศึกษานโยบายการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยใช้แนวคิดระบบการวัดผลแบบ OKRs : Objective and Keys Results*. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานการวิจัย แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565ก). *แผนการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. 2566–2567*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค
- _____. (2565ข). *รายงานผลการวิจัย การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดนครราชสีมา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). *สรุปสาระสำคัญ รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ในระยะ 5 ปีแรกของแผน (พ.ศ. 2560–2564)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สุทธิชัย แสนท้าว. (2567). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรัชย์ พรหมปากดี. (2565). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Bennett, J. K. & O' Brien. M, J. (1994). The building blocks of the learning organization. *Training Journal*, 31(6), 41–49.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Educational and Measurement*, 30(3), 607–610.
- Marquardt, M. J. & Reynolds, A. (1994). *The Global Learning Organization*. New York: IRWIN.